

Maršovský zpravodaj

číslo 2/2013 | červen 2013

ZDARMA

Povodeň v červnu 2013 – voda na náměstí | 2. 6. 2013 |

Vážení spoluobčané,
přiznám se, že původně jsem měl připraven úplně jiný úvodník. Také jsem měl naplánován na první červnovou neděli (jako ostatně i mnozí z vás) program zcela odlišný od skutečnosti. Vzhledem k realitě a návštěvě velké vody mi proto dovoluňte, abych původně plánované referenci o stavu a přípravě projektů k realizaci jakož i harmonogram opravy místních komunikací (který stejně dozná zásadních úprav) přesunul do příštího čísla.

A teď k hlavnímu tématu povodní: Velké poděkování, ale opravdu velké poděkování patří našim hasičům, které jsem rovnou se závěru oslav jejich stočtyřicátých narozenin vyhnal doslova z deště pod okap. Nemenší poděkování patří všem, kteří pomohli či nabídli pomoc obci, sousedům nebo sobě a svým rodinám. Všem, kteří včas zareagovali a přispěli k tomu, aby voda prošla obcí pokud možno s co nejmenším počtem překážek a co nejrychleji. Je mou milou povinností tlumočit speciální poděkování od rodiny Schillerových z nejnižšího bodu v Maršově za solidaritu a pomoc všech, kteří jim pomohli a pomáhají při odstraňování následků zatopení. Osobně jsem opravdu potěšen, že za celý dlouhý nedělní, pondělní i úterní den jsem se setkal s drtivou většinou projevů solidarity a vzájemného pomáhání si. Ojedinelé projevy sobectví, bezohlednosti či dokonce škodolibosti jsem také zaznamenal, ale snad je nemá smysl komentovat ... Ještě jednou velké díky.

V současné době probíhá nebo už je dokončen úklid a provizorní úpravy. Snad pár praktických informací. Pokud potřebujete odvézt naplavené kameny či bláto ze dvorků a zahrad, nechte je na hromadě u cesty – odvezeme. To stejné platí i pro vybavení domácností, které vám voda poškodila natolik, že je nebudete čistit či opravovat – odvezeme a bezplatně uložíme v očištném centru. Jelikož nyní nastává druhá fáze – tedy náprava škod, kdy ke slovu přijdou papíry a razítka, neváhejte se na mě či pana tajemníka obrátit v případě potřeby pomocí vyplnění formulářů pro pojišťovny či doplnění a potvrzení svědectví o příčinách a rozsahu povodně. Zatím neseříděnou a nepopsanou fotodokumentaci naleznete také na stránkách obce ve fotogalerii nebo na: <https://plus.google.com/photos/100053885774618363747/albums/5885289415893245105>.

O rozsahu škod na obecním majetku a způsobu a čase obnovy budu informovat, až zmapujeme a vyčíslíme škody a dokončíme jednání s pojišťovnou. Samozřejmě, že ze strany obce bude vyvíjen tlak na to, aby zejména Lysečinský a Albeřický potok a poškození na krajské komunikaci byly opraveny řádně, kvalitně a smysluplně. Ve srovnání se sousední Svobodou nad Úpou a mnoha městy a obcemi v České republice jsme ještě dopadli dobře. Přesto škody malé nejsou a nechceme, aby se jen „zaflikovaly“.

Závěrem bych rád ještě jednou poděkoval. Bez zlehčování situace a škod musím říct, že jsme tentokrát měli „kliku“. Přeji nám všem po podzimním jaru, aby už brzy přišlo sluníčko a také u nás nějaký čas zůstalo. Pěkné, snad teplejší léto všem.

Ing. Pavel Mrázek, starosta obce

Velká voda v Maršově

V minulém čísle jsme připomněli 140. výročí založení zdejšího sboru dobrovolných hasičů a pozvali vás na jeho oslavy. Myslím, že na tyto oslavy nejen hasiči, ale všichni místní obyvatelé dlouho nezapomenou. Ve chvíli, kdy program oslav vrcholil, v noci z 1. na 2. června, se do našeho údolí přihnala velká voda a hasiči (a nejen oni) měli najednou úplně jiné starosti.

V neděli 2. června pět minut po půlnoci je část jednotky povolána k zajištění průjezdnosti silnice Temný Důl - Malá Úpa. Na silnici se hned na několika místech vlivem nekonečného lijáku sesula půda až do poloviny vozovky. S ohledem na nutnost zajištění mechanizace k úklidu byla událost předána Policii ČR a následně správci komunikace.

Noc na neděli 2. června pokračovala dále sledováním řeky Úpy a Lysečinského potoka. Průtok vody v řece sice dosahoval hodnoty III.

povodňového stupně, tedy ohrožení, avšak přesto se ani na jednom z vodních toků nejevil tragicky ani po třetí hodině ranní. Zbylá část jednotky je svolána pomocí SMS zpráv a je připravena v pohotovosti ve zbrojnici, na úřadě rozjiždí činnost povodňové komise starosta a tajemník. V dalších hodinách však promočená půda již nezvládá vsřtebat další vodu a po svazích nad obcí a jejími osadami vznikají nové potoky a říčky. Svahy začaly obnažovat sesuvy půdy, které ještě více usnadnily průtok vody v Albeřickém a Lysečinském potoce. V Lysečínách a Albeřicích se potoky v kritických místech již vylévají mimo koryta. V těchto místech proto část jednotky provádí nezbytná opatření k zajištění průtoku vody pod můstky a informuje občany v ohrožených objektech, aby přeparkovali vozidla a ukryli či přemístili svůj majetek. Druhá část jednotky v centru obce zjišťuje masivní přítok vody z „Lágrů“ a Slovan. Proudů vody mohutnou

SVAZEK OBCÍ VÝCHODNÍ KRKONOŠE

Pec pod Sněžkou, Malá Úpa, Horní Maršov, Svoboda nad Úpou, Janské Lázně, Černý Důl, Mladé Buky, Trutnov, Začátí

TISKOVÁ ZPRÁVA – Krakonošova sbírka – povodně 2013

KRAKONOŠOVO KRÁLOVSTVÍ POMÁHÁ PO POVODNÍCH...

Krakonošova sbírka – povodně 2013

V Krakonošově království povodně poničily co mohly! Nejvíce na to doplatily základní, mateřské školy, sportoviště, veřejná místa, komunikace, mostky, krkonošské turistické trasy a příroda. Protože nám není lhostejný osud východních Krkonoš, rozhodli jsme se podpořit to nejcennější. Pro tento účel vyhlásil Svazek obcí Východní Krkonoše sbírku – „Krkonošova sbírka – povodně 2013“.

Ničivé povodně, které udeřily v noci z 1. na 2. června 2013 způsobily nečekané a rozsáhlé škody v Krkonoších a zasáhly některé z členských obcí a měst Svazku obcí Východní Krkonoše. Především Svobodu nad Úpou, Horní Maršov, Janské Lázně, Malou Úpu a Černý Důl.

Desítky vyplavených domů, stovky nešťastných lidí a škody za miliony, to má na svědomí povodeň, která zasáhla i náš region. V obcích byly vyplaveny a zničeny desítky domů, budovy mateřských škol, škol, dětská hřiště, sportoviště, veřejná prostranství, turisticky zajímavá místa. Proto se starostové našich devíti obcí rozhodli spojit úsilí a vyhlásit „Krkonošovu sbírku – povodně 2013“, která bude určena na pomoc členským obcím a občanům postižených povodněmi.

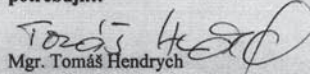
Prostředky získané z této sbírky budou použity na obnovu normálního života v těchto obcích. Pro účel sbírky byl zřízen u KB Trutnov zvláštní účet číslo 107-5044590287/0100.

Prostředky budou dle potřeby rozděleny a použity k následujícím účelům:

- Obnova a fungování mateřských škol
- Obnova a fungování základních škol
- Obnova veřejných prostranství a dětských hřišť
- Obnova sportovišť
- Oprava komunikací a mostků
- Odstraňování škod po povodních

Děkujeme všem, kterým není lhostejný osud těchto postižených míst a chtějí se i nadále vracet do krásných míst v Krkonoších.

Svazek obcí Východní Krkonoše je garantem, že prostředky budou předány těm, co to nejvíce potřebují...

Mgr. Tomáš Hendrych
předseda svazku

www.krakonosovokralovstvi.cz

Sbírka byla vyhlášena dle § 4 odst. 1 zákona č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o veřejných sbírkách“)

SOVK - NÁRODNÍ 199, 541 01 TRUTNOV - KRKONOŠE - ČESKÁ REPUBLIKA - IČO: 711 88 371
TEL.: +420 731 183 920 - WWW.VYCHODNIIKRKONOSE.CZ - INFO@VYCHODNIIKRKONOSE.CZ

silou přitékají na hlavní silnici. Bylo zajištěno přeparkování vozidel pryč ze svahu, který byl obnažen sesuvem. Na tíšňovou linku se hlásí první žádosti o pomoc. V Lysečinské ulici je potok rozlité nejenom na silnici, ale už i v budovách v dolní části ulice. Na vině je nejen profil potoka pod pstruhovou líhň, ale i jeho průtočné posílení ze svahu pod Rýchorami. Odtud se valí nový potok přes pozemek u domu Antalových přímo do Lysečinského potoka. Průtok se snaží regulovat svým traktorem majitel domu. Další traktor je povolán do Lysečín a Albeřic. Tyto části obce již jsou vlivem sesuvu půdy na komunikaci nepřístupné a nemůže dojít k posílení zasahující části jednotky. Území obce je v nekončícím lijáku a tmě najednou příliš velké pro tak málo hasičů. Na pomoc v úseku Lysečinské ulice a kontrolu lokality Za Vodou s rizikovým „pečovatélákem“ přímo pod svahem, u kterého je pravděpodobné zaplavení přes vchodové dveře, je povolána jednotka našich kolegů z Pece pod Sněžkou. Čerpání vody v Lysečinské ulici však není možné pro stále vysoký přítok vody.

Při rozednění se ukázalo, že je zaplavena hlavní silnice u kostela. To bylo způsobeno ucpáním kanalizace na hlavní silnici vlivem nánosů travin a zeminy ze Slovan a „Lágrů“. Laguna vody znemožňující provoz na komunikaci se rozšířila až do prostoru Malé Uličky a Lipové ulice. K uzavření provozu na silnici je povolána Policie ČR, je provedeno čištění a otevírání kanálů pro odtok vody z hlavní silnice, nasazena plovoucí čerpadla přímo na lagunu na silnici, následně na pozemek zaplaveného rodinného domu Radačovských v Malé Uličce a laguny nejnižšího bodu Lipové ulice u Schillerů. Tato laguna je již tak hluboká, že jde

asi o největší zaplavení rodinného domku v obci. Po odstranění závalu ze silnice může povolání traktor pokračovat do Lysečín a Albeřic zajišťovat úpravy průtoků vody na kritických místech. Následně ještě uvolňuje vodu nahromaděnou v odvodňovací strouze nad novou výstavbou nad „Lágry“. Průtok vody v dolní části Lysečinské ulice se však stále nesnižuje a voda teče až na náměstí. Díky zprůjezdění silnice do Lysečín se jednotka opět spojila. Byly otevřeny kanály na náměstí pro průtok vody. Na lagunu v Temném Dole, která způsobila zaplavení budovy Veselého výletu, je nasazeno další plovoucí čerpadlo.

Dramatická situace nastává při kontrole rybníka a kritických míst Lysečinského potoka v Dolních Lysečínách... Je nahlášeno pohřešování muže z penzionu Sedmikráska. Pod ním došlo k sesuvu břehu potoka a zemina i s osobou zmizela v rozbouraném potoce. Tady se již nejedná o zatopený sklep, ale o lidský život. Je zahájeno pátrání s představou toho nejhoršího - představou oběti povodně. Břehy potoka jsou prohledávány směrem po toku a prozkoumávány jakékoliv náznaky lidského těla. Asi po třech stech metrech je zjištěno, že došlo k zachycení osoby na druhém břehu toku a jeho transportu do blízkého penzionu. Ve spolupráci s ubytovaným svědkem události je přes potok nataženo lano, pomocí kterého se část jednotky na okamžik téměř po krk ponořená dostává dramaticky přes rozbouraný tok na druhý břeh i se zdravotnickým vybavením. Potlučenému muži, kterého potok doslova mlel, je zajištěna předlékařská péče a s ohledem na záplavu nepřístupné místo okamžitě povolán vrtulník Letecké záchranné služby. Jeho osádk

je muž předán a následně na heliportu přeložen do sanitky. Oddechli jsme si, že místo oběti máme zachráněný lidský život.

Jednotka po návratu do centra obce odstraňuje naplaveniny z můstku u líhně. Tím se postupně snižuje výtok vody na silnici a následně na náměstí. Naštěstí i déšť ustává a hladiny toků klesají. Elektrickým kalovým čerpadlem tak mohou být dočerpány objekty v této lokalitě nad náměstím. K laguně v Temném Dole jsou povoláni na výpomoc opět naši kolegové z Pece pod Sněžkou a naše plovoucí čerpadlo posiluje čerpání laguny v Lipové ulici u Schillerů. Teprve pak je možné dočerpat objekty v této lokalitě. Náročný den končí po téměř dvaceti hodinách práce.

Očekávali jsme problémy v korytech Lysečinského potoka a řeky Úpy, avšak překvapily nás přívaly vody hlavně z okolních strání. Vznikaly nové potoky a někdy téměř říčky, které na mapě prostě nenajdeme a které nikdo neočekával. V součtu to znamenalo velmi rychlý průběh povodně doprovázené nově i sesuvy půdy.

V pondělí 3. června, když již nebylo nutné čerpat vodu v naší obci, vypomáhá část jednotky při čerpání vody v sousední Svobodě nad Úpou. Naší jednotkou jsou nasazena tři plovoucí čerpadla na odčerpání sklepů bytových domů a venkovních lagun v postižených lokalitách.

Pátého června odpoledne jednotka opět odstraňuje následky velké vody v naší obci dočerpáváním Očistného centra a sklepu tělocvičny, úklidem propustí a komunikací včetně náměstí od bahna a naplavenin.

Ladislav Licko

| Povodeň očima zasahujícího hasiče | rozhovor s Ladislavem Lickem

Pan Ladislav Licko pracuje jako profesionální hasič a zároveň dobrovolný – zastupuje velitele místní jednotky.

Co byl podle vás nejdramatičtější okamžik celého zásahu při povodni?

Jednoznačně pátrání po pohřešovaném muži v Dolních Lysečínách. Plačící žena nahlásila jeho pravděpodobný pád do Lysečinského potoka. V korytě jsme hledali jakékoliv náznaky zachyceného lidského těla s představou lidské oběti povodně. Objev nikoliv pouze těla, ale živého, i když potlučeného a vysíleného člověka na druhém břehu, který přežil stovky metrů dlouhou smrtící jízdu korytem rozrušeného potoka nás doslova "nakopl" tak, že jsme neváhali zavěšení na laně dramaticky tok překonat a zajistit zdravotní stav muže, který se ten den podruhé narodil. To byl skutečně dramatický okamžik, při kterém si člověk uvědomí, že teď a tady se jedná o nenahraditelný lidský život. Radost z toho, že vše dobře dopadlo a my jsme toho nejen svědci, ale i aktéři, je nepopsatelná.

Povodeň nás všechny překvapila svým rozsahem a intenzitou, ale vyskytlo se i něco,

co vás naopak během těch napínavých hodin překvapilo příjemně?

Od začátku, vlastně ještě v noci před vznikem záplavy, mne mile překvapila aktivita starosty obce. Ten totiž pouze neseděl na úřadě nad povodňovým plánem, ale jako starosta se skutečně staral. Jeho přítomnost po celou dobu události musela pozitivně působit nejen na mne, ale i na občany obce, byť byli postiženi touto událostí. Nohavice jeho kalhot promáchané až po kolena mluvily za vše. Připadalo mi, že byl všude. A dokázal aktivovat vše potřebné (abych nezůstal za úřad pouze u starosty - vidět v terénu byl i tajemník a technik). Jednoznačně příjemné překvapení a důležitý prvek zvládnutí jakékoliv události. Hasiči totiž samozřejmě musí zasáhnout, ale řídit takto rozsáhlé práce by měl krizový orgán. A ten reprezentuje na tak malé obci, jakou je ta naše, právě starosta. Za zvládnutí situace před ním smekám.

Postrádali jste něco během zásahu?

Během zásahu nás v návaznosti na členitost a rozlohu obce trápilo hlavně spojení. Jednotka je sice vybavena radiostanicemi, ale většinou se spojení „přes kopec“ nedalo navázat. Radiová

síť byla přetížena i ostatními hasiči zasahujícími v celém okolí. A tak spojení probíhalo hlavně mobilními telefony. Tady záleželo na operátorech, tedy jak který operátor má pokryté území. Pokud nebyl v konkrétním místě zajištěn signál, tak se prostě nedalo s částí jednotky spojit. Pak nejsou k dispozici důležité informace. I když to tak tragické jako v roce 2002 nebylo - tehdy se krizové telefony tehdejšího Eurotelu nedaly pro absenci signálu vůbec použít.

Podíváte-li se zpětně na celou událost, napadá vás něco, co byste příště řešili jinak? Nechci ovšem nic přivolávat a doufám, že podobné „příště“ se hned tak opakovat nebude...

Těžko odpovědět. Ono po bitvě je každý generálem. Dokonce je dost těžko „změřitelné“, zda za zaplavení Lysečinské ulice může pouze přemostění toku v líhni nebo nově vzniklý přítok z Rýchor, zda zaplavení Radačovských a Schillerů z laguny na hlavní silnici u kostela šlo předejít neustálým čištěním kanálů na hlavní silnici, nebo by i při plně funkčním stavu ani tak nepobraly přítoky z „Lágrů“ a Slovan a voda by se hlavně k Schillerům stejně jako na nejnižší bod jinudy

dostala. Svůj díl viny nese i stavební vývoj obce. Jako příklad bych uvedl čistírnu odpadních vod u penzionu Herta stojící přesně v cestě rozlité vodě, která jí pak podemílá nebo výšku povrchu Lysečinské ulice. Ta se postupem doby tak zvyšovala, že se stejnou hloubkou vody by třeba před desítkami let nedošlo vůbec k zaplavení nemovitostí v této ulici. Údajně i prostor po každém dešti naplněné laguny u Schillerů byl prý před vznikem Očistného centra odvodněn.

Jsem přesvědčen, že v početním stavu naší

jednotky by těžko šlo udělat něco lépe. V okamžiku, kdy většina naší jednotky musela řešit situaci v Albeřicích a Lysečínách, posílila nás jednotka z Pece pod Sněžkou. Další hasiči ale k dispozici být nemohli – ve Svobodě nad Úpou na tom byli daleko hůře. A hasiči nemohou být všude. Vždyť povodeň přišla, když jednotka byla již v pohotovosti a stav monitorovala. Za pět minut bylo ale vše náhle jinak. To prostě uhlídat nejde. Stejně jako hasiči ani obec není všemocná. Důležitá je podle mého názoru ne vždy

dobře fungující souhra ve veřejné správě. Jedině ta dokáže (aniž by si na vlastním písečku hrálo Povodí Labe, Krajský úřad, Správa a údržba silnic, Vodovody a kanalizace, KRNPAP, obec a já nevím, kdo ještě) řešit společně taková opatření, která by mohla následky povodní snížit a situaci zlepšit.

Děkuji za rozhovor a přeji hodně sil a úspěchů všem dobrovolným hasičům v Maršově.

Hana Kulichová

Lysečinský potok se valí Maršovem.

Most v Temném dole.

Potok v Dolních Lysečínách.

Sesuv půdy na hlavní ulici.

Sílnice v Horních Lysečínách.

Tady byla cesta podél Honzíkova potoka.

Co nového u hasičů

Výjezdy

Ve středu 27. března čtyři minuty po půl třetí odpoledne je jednotce nahlášen požár kůlny na náradí ve Svobodě nad Úpou u paneláků. Již za čtyři minuty vyjíždí jednotka s cisternou na místo události. Kůlna je zasažena požárem v plném rozsahu. Požár byl zlikvidován jedním vysokotlakým proudem z naší cisterny.

V úterý 2. dubna krátce před půl čtvrtou odpolední je jednotka vyslána na pomoc Zdravotnické záchranné službě, která má nahlášenou zraněnou osobu v bytovém domě na náměstí v Horním Maršově. Osoba se nemůže hýbat a je v bytě uzamčena. Jednotka vyjíždí za 4 minuty od vyhlášení poplachu. Pomocí čtyřdílného nastavovacího žebříku jsme oknem násilně vnikli do bytu. Po odemčení zevnitř mohla osádka ZZS provést základní ošetření zraněné osoby. Pomohli jsme naložit osobu na vakuovou nosítka a transportovat do vozidla ZZS.

K dalšímu otevření bytu z důvodu nebezpečí z prodlení vyjíždí jednotka v neděli 5. května večer do ulice Za Vodou. Byt je otevřen sadou na otevírání dveří a předán uživateli.

Ve středu 15. května čtvrt hodiny po čtrnácté hodině je jednotce nahlášen pád automobilu na osobu v Dolních Albeřicích. Jednotka vyjíždí za 6 minut od vyhlášení poplachu. Po příjezdu na místo události je zjištěno, že muž opravoval brzdy na svém automobilu a auto na něj spadlo z heveru. Naštěstí byli poblíž lidé, kteří muže vytáhli dříve, než jsme přijeli na místo události. Jednotka do příjezdu Zdravotnické záchranné služby poskytuje první pomoc zraněnému muži a současně naviguje na přistání vrtulník Letecké záchranné služby. Poté jednotka společně s profesionálními hasiči nasazuje kolo zpět na vůz a předává místo majitelce.

Nová cisterna

V minulém čísle zpravodaje jsme vás informovali o problémech financování při pořízení nové cisterny pro naše hasiče. Mezitím proběhlo jednání zástupců obce (starosta, technik) na krajském úřadě. Nakolik budou jednání úspěšná, ukáže až následující čas. Ten však již nyní ukázal úctyhodnou, dojemnou a pro nás i zavazující solidaritu všech, kteří přispěli do sbírky vyhlášené na pořízení nové cisterny. Tato solidarita ostře kontrastuje právě s přístupem státu a kraje. Všem vám moc děkujeme. Nyní se pokusíme učinit maximum potřebného pro získání dalších zdrojů financování.

V souladu s předchozím zpracováním technické specifikace byla v rámci připraveného a realizovaného výběrového řízení provedena výzva uchazečům (výrobčům) a vyhodnoceny jejich nabídky. Výběrového řízení se zúčastnili čtyři výrobci hasičské techniky. Na návrh výběrové komise byly následně radou obce pro nesplnění požadovaného zadání vyřazeni dva uchazeči. Ze zbylých dvou vzešel po bodovém vyhodnocení zadaných kritérií (cena a výkon motoru) vítěz výběrového řízení - firma Ziegler Hasičská Technika s.r.o. Podpisem smlouvy s výrobcem nyní nastává další etapa - téměř půlroční výroba tohoto speciálního vozidla. Celý průběh výběrového řízení je možné nalézt na internetové adrese: <https://www.vhodne-uverejeni.cz/zakazka/obec-horni-marsov-okr-trutnov-cisternova-automobilova-strikacka>

Oslavy 140 let hasičů a Den IZS

V deštivou sobotu 1. června jsme si připomněli 140. výročí založení organizovaného sboru dobrovolných hasičů v Horním Maršově. Po zahájení bylo předáno zástupcům sboru ocenění jejich práce v podobě medaile svatého Floriána. Na maršovském náměstí pak byly dopoledne ke zhlédnutí ukázky práce psovoda Celní správy a pořádkové jednotky trutnovské Městské policie. Odpoledne pak na hřišti ukázky výcviku sportovních kynologů z Jaroměře a ukázka vrtulníku Eurocopter 120 společnosti DSA, která zajišťuje pro náš kraj provoz Letecké záchranné služby. I když nemohl přiletět vrtulník přímo záchranný (ten se objevil na stejném místě za dramatických událostí až následující den - viz povodeň), ale pouze civilní, byl to zážitek. Ukázky činností pokračovaly na náměstí zásahem složek IZS u dopravní nehody a hasebním zásahem. Během celého dne pak mezi ukázkami bylo možné

v prostoru Promenády zhlédnout ukázku veškeré možné mobilní techniky a to nejenom hasičské, ale i speciální techniku Policie ČR, Zdravotnické záchranné služby, Dopravní zdravotní služby, Městské policie, Horské služby, Odtahové služby Vápeník a Auto Martin ...

Pro celý den byl zároveň den otevřených dveří v hasičské zbrojnici. Vedle naší techniky byl pro okolní hasiče k dispozici servisní stánek dýchací techniky firmy Dräger, pro děti pak vystavené modely hasičské techniky, kád' ke stříkání, kriminalistický stánek s ukázkami zajištění důkazních stop i propagační materiály. Zajímavostí bylo určité celodenní vysílání v okolí zbrojnice, které mělo za úkol navázat spojení s radioamatéry a propagovat mezi nimi i hasiče. V prostoru parkoviště před modrým mostem byly k dispozici prodejní stánky firem Požární bezpečnost, HELAGO-CZ a Dräger s hasičským sortimentem. Pro děti na dvoře obec-

Obec Horní Maršov

Veřejná sbírka na záchranné vozidlo pro hasiče v Horním Maršově

(A tak trochu pro každého z nás)

Maršovská jednotka zasahuje u všech typů mimořádných událostí za jakéhokoliv počasí na území východní části našich nejvyšších hor - Krkonoš. Byla oceněna například i cenou pořadu 112 V ohrožení života. Pro přípravu neodstává pomáhat a zachraňovat dokáže překonat mnoho obtíží. Nedokáže však splvat garance státu v oblasti bezpečnosti třicet let starým vozidlem.

Proto si dovoluujeme oslovit vás, širokou veřejnost i případné sponzory, s prosbou o příspěvek na pořízení techniky nové.

Odhadované celkové náklady : **4,7 milionu Kč** Podpora státu : **1 milion Kč**
Podpora kraje : **0 Kč (zatím ???)** Možnosti obce : **2 - 2,5 mil. Kč**

Tedy nám chybí téměř 2 miliony, a proto budeme vděční za každý příspěvek.

Co nabízíme:

- Průhlednost financování - byl zřízen zvláštní účet, jehož stav budeme pravidelně zveřejňovat na www.hasicichornimarsov.cz a www.hornimarsov.cz.
- Hřejivý pocit z podpory ušlechtilé věci, který může představovat investici nad všechny peníze.
- Jistotu, že v případě ohrožení životnou událostí se vám dostane pomoci nejen obětavými profesionály (byť dobrovolníky), ale i pomocí s přiměřenou technikou.
- Uvedení vašich jmen případně reklamou firm na autě, hasičské zbrojnici a webech obce i hasičů - dle individuální domluvy.

Číslo zvláštního bankovního účtu obce Horní Maršov: 43-2622130247/0100

nebo v pokladně na matrice u paní Vaňkové

Stav účtu : 61 487,- Kč - od dárců (+ 3 814,- Kč - částka od obce na poplatky).

Smetanovi	2 000 Kč	Jankujovi	1 000 Kč	Schillerovi	300 Kč
Luňák	300 Kč	Haufťová	100 Kč	Nittnerová	100 Kč
Klímeš M.	11 412 Kč	Linkovi (204)	100 Kč	Václavek	1 000 Kč
Štěpán	100 Kč	Tlachačová	2 000 Kč	Straka	100 Kč
Víšek	500 Kč	Lippert	3 333 Kč	Duchovi	200 Kč
Tomanová	1 000 Kč	Koniariková	1 000 Kč	Šmejsovi	400 Kč
Beneš	200 Kč	Hančilová	3 000 Kč	Trampotovi	1 000 Kč
Janda	120 Kč	Kloseová	100 Kč	Millerová (Pavukovi)	500 Kč
Vaňková	100 Kč	Mullerová	500 Kč	Ronsch SRN	800 Kč
Karpíšková	100 Kč	Tataiovi	100 Kč	Sedmikráska	200 Kč
Duch V.	1 000 Kč	Culková	200 Kč	Hejpertovi	200 Kč
Moclová	100 Kč	Klub seniorů	1 500 Kč	Urban	600 Kč
Čillik	20 Kč	Šmejsová	100 Kč	Jandůrková	800 Kč
Vaněk	30 Kč	Svárovská	300 Kč	Prausová	200 Kč
Franta	100 Kč	Žantová	200 Kč	Škarda	5 555 Kč
Sarga	50 Kč	Schottnr	107 Kč	Schleichová M.	100 Kč
Chmellíková	100 Kč	Kosová	100 Kč	Drtinová L.	100 Kč
Šťastný	2 000 Kč	Slavičkoví	500 Kč	Fidlerovi Ma III	1 000 Kč
Mrázek	500 Kč	Višková	1 310 Kč	Rychetský P.	200 Kč
Odvárka	1 000 Kč	Kučerovi	100 Kč	Fidlerovi	1 000 Kč
Šuranovi	2 000 Kč	Jedličkovi	100 Kč	Dostáloví	200 Kč
Hloušková	500 Kč	Klausovi	1 000 Kč	Drábkovi ml.	200 Kč
Holeček V.	200 Kč	Korbelářová	200 Kč	Brádle T.	200 Kč
Hladík	1 000 Kč	Škardovi	200 Kč	Sedláček	600 Kč
Nýč	200 Kč	Antalovi	500 Kč	Kostadinovi	200 Kč
Hudřík	100 Kč	Franta	100 Kč	Kraibichovi	500 Kč
Neužilová	50 Kč	Posnerovi	200 Kč	Engovi	200 Kč
Antalová	200 Kč	Dubová	300 Kč	Svoboda R.	1 500 Kč
Tureček	100 Kč	Kašparovi	200 Kč		

DĚKUJEME VŠEM, KTERÍ JIŽ PŘÍSPĚLI ☺ :

Ing. Pavel Mrázek, Bertholdovo náměstí 102, 542 26 Horní Maršov, tel: 736 680 605, e-mail: starosta@hornimarsov.cz

ního úřadu byly stánky občanského sdružení Fany s malováním a výrobky, stánky BESIP a Hasík pak s výchovnými programy. Na stejném místě bylo zajištěno občerstvení a večer zde akce pokračovala hudebním blokem koncertů skupin Under Gaters, Benjamins clan a Čvájmajs.

Obrovskou vadou celé akce bylo nepříznivé počasí v podobě celodenního deště. To mělo zásadní vliv na návštěvnost. Škoda. Vlastní výročí jsme pak oslavili zásahovou činností v prvních okamžicích následujícího dne, kdy se Maršovem hnala velká voda. **Poděkování za pomoc a**

podporu této akce patří zástupcům naší obce a sponzorům - Penzionu U zámku v Horním Maršově, firmám Dräger a Ghost reklamy i internetovému webu Požary.cz

Naše webové stránky jsou v desítku nominovaných o nejlepší hasičský web

Internet dnes znamená moderní způsob získávání informací. Naše internetové stránky (www.hasici-hornimarsov.cz) pak poskytují aktuální informace o naší činnosti nejen našim sousedům, ale všem,

kteří je kdykoliv a kdekoliv navštíví. Znamenají propagaci naší činnosti i naší obce. I proto jsme se přihlásili do celostátní soutěže o nejlepší hasičský web. Z 89 přihlášených hasičských stránek jsme se již probjovali do nejlepší desítky. Slavnostní vyhlášení prvních míst mělo proběhnout v sobotu 8. června na Hasičských slavnostech v Litoměřicích. S ohledem na trvající povodně byla ale tato akce zrušena. Tak doufáme, že alespoň v náhradním termínu... Více na www.hasicichornimarsov.cz

zaslal Ladislav Licek

Co se děje v základní a mateřské škole

Lyžařské závody škol Úpského údolí

Na závěr zimní sezóny se zástupci naší školy opět zúčastnili tradičních lyžařských závodů. Letošní rok pořádající škola v Žacléři připravila pro závodníky velice náročnou, ale zajímavou slalomovou trať v horní části svahu Arakis v Prkenném Dole. Přidáme-li k těžké trati ještě velkou konkurenci závodníků z ostatních škol a především počasí, které se svými minusovými teplotami a větrem podobalo polární zimě, čekal na děti závod připomínající vrcholné soutěže světového lyžování.

PODĚKOVÁNÍ ZA VYNIKAJÍCÍ REPREZENTACI NAŠÍ ŠKOLY PATŘÍ TĚMTO DĚTEM:

Veronika Drahníková

1. místo v kategorii 1. tříd

Johanka Kempflerová

2. místo v kategorii 2. a 3. tříd

Katka Matasová

3. místo v kategorii 2. a 3. tříd

Denis Maxa

10. místo v kategorii 2. a 3. tříd, chlapci

Ondra Tureček

11. místo v kategorii 2. a 3. tříd, chlapci

Vojta Frič

13. místo v kategorii 2. a 3. tříd, chlapci

Tomáš Matas

1. místo v kategorii 6. a 7. tříd, chlapci

Adam Maxa

6. místo v kategorii 6. a 7. tříd, chlapci

Lukáš Semerád

9. místo v kategorii 6. a 7. tříd, chlapci

Pořadatelé zajistili bezproblémový a plynulý průběh závodu, vítězové byli náležitě odměněni. Potlesk a poděkování patří i všem ostatním soutěžícím a taťkům Drahníkoví a Matasovi za pomoc s dozorem na velké sjezdovce.

Náš tým obstál na výbornou, a tak se už těšíme na další ročník, pravděpodobně v Mladých Bukách.

Mgr. Markéta Tučková

Velikonoční den

Ve středu 27. 3. se naše škola opět proměnila v místo plné dílniček a sportovních soutěží. Protože se blížily Velikonoce, vše mělo jejich nádech. Všechny děti (i z mateřské školy) si mohly postupně vyzkoušet zdobení vajíčka ubruskovou technikou a vlnou nebo zdobení perníčků (které téměř hned konzumovaly), vyrobit si závěsné vajíčko, zajíčka z vlny či kohoutka z papíru. Koho přestaly bavit rukodělné činnosti, mohl se vyřadit při slalomu s vajíčkem na lžici, zkusit, zda dohodí vajíčko do košíku nebo zda se dokáže skleněnými kuličkami trefit přímo na cíl.

Myslím, že každý si našel to své, a zpestření chemickými pokusy p. Blatníka (sirovodík apod.) bylo jen třešničkou na dortu (i když poněkud výbušnou).

Všichni účastníci byli po zásluze odměněni drobnou sladkostí a pak jsme se vydali vyhnat zimu ze vsi. Moranu, kterou v čele průvodu nesli naši deváťáci, jsme sice hodili do řeky, ale bohužel nechťelo se jí od nás. Zima nám zatím ve vsi zůstala. Ale určitě ne nadlouho.

Chtěla bych poděkovat našim osmákům a deváťákům nejen za vyrobení Morany, ale i za pomoc při pořádání tohoto „velikonočního dne“, dále všem pedagogům za přípravu dílen a soutěží a panu starostovi za návštěvu.

Mgr. Eva Hloušková

Zájezd do Londýna

1. dubna jsme vyrazili z Horního Maršova a s malými přestávkami dojeli až do přístavu ve Francii. Zanedlouho jsme se nalodili a vydali se směrem k Anglii. Cestou jsme viděli bílé doverské stěny. Autobus nás dovezl až do Londýna, kde jsme vystoupili na Trafalgar square. S průvodcem Petrem jsme první den navštívili hodně památek a míst. Mezi ně patřily Big Ben, Buckingham palace, Piccadilly Circus, National gallery, London Eye a mnoho dalších. Na místě, kterému se říkalo meeting point si nás vyzvedly anglické rodiny a všichni jsme se k nim těšili. Druhý den ráno nás odvezli k autobusu a my vyjeli na hrad Windsor. Po Windsoru jsme šli pěšky k prestižní chlapecké škole Eton a poté jsme se vydali k muzeu Madame Tussauds. Třetí den jsme jeli do Toweru a Tower bridge. S Londýnem jsme se rozloučili jízdou lodí na Greenwich. Tam jsme vystoupili a šli se podívat na nultý poledník. Také jsme navštívili muzeum námořnictví. Autobus nás vyzvedl večer a my vyjeli na cestu domů.

Celý výlet jsme si všichni užili a rádi bychom poděkovali řidičům, průvodci a paní ředitelce a paní učitelce Kopeké.

Natálie Bohadlová,
Daniela Svobodová,
žákyně ZŠ

Exkurze do Klenotnice v Nové Pace

Region Podkrkonoší je po staletí znám svou zajímavou geologickou minulostí, svými paleontologickými nálezy, ale především mineralogickým bohatstvím. Bohatá naleziště polodrahokamů v okolní krajině, ale i minerálů klenotnické hodnoty, byla známa již v dobách vlády Karla IV. Rozmach šperkařství a uměleckého řemesla založeného na nalezištích cenných minerálů přišel za vlády císaře Rudolfa II., v jehož sbírkách se nacházely i velmi cenné předměty vyrobené z minerálů tohoto kraje. Po dlouhý období se opracování kamenů stalo obživou řady rodin v této chudé podhorské oblasti.

Žáci 9. ročníků v rámci výuky přírodopisu navštívili dne 19. dubna 2013 Klenotnici polodrahokamů v Nové Pace. Sběratelství minerálů a jejich systematické třídění bylo předmětem zájmu místních nadšenců po celé 19. století a až v roce 1908 došlo k jejich soustředění do ucelené sbírky, kterou je možno zhlédnout v rámci samostatné či komentované prohlídky. Žáci se v přízemí Klenotnice seznámili s geologickou minulostí kraje a především s cennými nálezy fosilii živočichů či rostlin. Prohlédli si velkou sbírku opracovaných i neopracovaných nálezů prokřemenělých pravěkých dřev – araukaritů, kterými je okolí Nové Paky proslulé po celé Evropě. Zajímavé byly i ukázky z nálezů cennějších materiálů jako např. českých granátů nebo zlata. Zkamenělé otisky pravěkých živočichů či přesliček doplnily teoretickou část výuky tohoto předmětu. První patro Klenotnice je věnováno už jen cenné sbírce polodrahokamů, které jsou proslulé svou šperkařskou kvalitou, barevností a tvárovou různorodostí. Velmi cenné exponáty, nalezené v okolí Nové Paky nebo Českém ráji, jsou doplněny popisky a mapami nalezišť. Většina exponátů je odborně rozříznuta a vyleštěna do zrcadlového lesku. Ve vitrínách jsou tyto nádherné exponáty krásně nasvíceny. Žáci si mohli teoretickou výuku porovnat s praktickými nálezy nebo si rozdělit minerály do skupin. K nejpůsobivějším druhům patří všeobecně známé acháty různých barev, které se dělí do druhů dle vlastní kresby. Žáci mohli porovnávat acháty mechové, dendrické, jehlicové, zbořeninové nebo vrstevnaté. Různorodost a naprostá jedinečnost tvarů a barevných kombinací je obdivuhodná. Stejně tak i ukázky jaspisu, dalšího minerálu, jenž naši českou krajinu proslavil. Ukázky praktického využití ve šperkařství či uměleckém průmyslu bylo možno vidět nejen v muzeu, ale i v prodejnímu muzeu nebo specializované prodejně s polodrahokamy a přírodninami ve městě. Zde bylo možno vybírat mezi řezanými, leštěnými či do tvarů opracovanými místními nebo zahraničními minerály. Poslední patro expozice bylo věnováno tradicím spiritismu v Podkrkonoší, jejich podobám či různým artefaktům, které tento způsob života a výkladu jevů připomínaly.

Exkurze této expozice doplnila žákům 9. ročníku teoretické poznatky z regionálních geologických dějin, ale i dějin šperkařství a uměleckého řemesla minulých staletí. Odpověděla jim na řadu otázek k samotnému vývoji planety a jejího povrchu. Na otázku praktického využití nerostů, způsobů jejich zpracování a uměleckého využití. V neposlední řadě byla pro žáky zážitkem i jízda vlakem podkrkonošskou krajinou, která se pozvolna probouzela po dlouhé zimě.

Bc. Pavel Blatník

Exkurze do ZOO Dvůr Králové nad Labem

Dne 20.5.2013 se žáci 4. - 9. třídy exkurze do ZOO Dvůr Králové nad Labem. Pedagogický sbor využil nabídky ředitelství ZOO určené pro žáky základních škol. Nabídka spočívala v programu pro žáky několika věkových kategorií, při němž žáci ve skupinách pracovali se soutěžními listy s otázkami a úkoly. Úkoly se týkaly většinou samotných exotických zvířat, jejich způsobu života nebo chování v přírodě či zajetí.

Výprava si nejprve prohlédla celou zoologickou zahradu a využila její novou koncepci prohlídky. V rámci sníženého vstupného určeného pro ZŠ byla zařazena i projížďka safaribusem po velké části africké safari, kde se žáci od řidiče a průvodce dozvěděli vyčerpávající informace o životě afrických kopytníků.

Konec exkurze byl ve znamení práce s výše zmíněnými soutěžními listy, které byly zaměřeny na plazy. Skupiny žáků se pohybovaly mezi akvárii a terárii a zjišťovaly informace jako odpovědi na dané otázky. I přes to, že úkoly v pracovních listech nebyly vůbec jednoduché a vyžádaly si časově náročné vyhledávání poznatků z informačních tabulí a popisek, většina žáků se zhostila této samostatné práce velmi dobře. Závěr exkurze ukončila hodina volná, určená pro návštěvu atrakcí nebo místní restaurace U lemura.

Exkurze do ZOO byla vhodným doplněním teoretické výuky přírodopisu žáků 2. stupně. I přes slunečné, ale chladné počasí byla exkurze pro žáky ZŠ příjemnou změnou a příležitostí ověřit si své znalosti ze zoologie.

Bc. Pavel Blatník

Divadelní představení v Janských Lázních

Po celý školní rok jsme si s dětmi prvního stupně alespoň 1x měsíčně dopřáli návštěvu divadla v Janských Lázních.

V květnu jsme tyto výlety do divadla ukončili pohádkou na motivy známého příběhu o kůzlátkách. Jako vždy bylo představení moc hezké, děti se smály, tleskaly a komunikovaly s herci.

Pro velký úspěch těchto našich výjezdů, budeme v této tradici pokračovat i příští školní rok. Představení v Janských Lázních jsou pro nás časově i finančně nenáročná, vždy se účastní velký počet dětí a zážitky využijeme jak v hodinách českého jazyka, prvouky, tak i ve výtvarné výchově.

Mgr. Markéta Tučková

Zdravověda v naší škole

V polovině května navštívily naši školu dvě studentky ze Střední zdravotnické školy v Trutnově. Děti od 1. do 3. třídy byly rozděleny do dvou skupin a postupně si mohly zkusit, jak se provádí oživování člověka v bezvědomí a umělé dýchání z úst do úst, zopakovaly si důležitá telefonní čísla, na která mohou v případě nebezpečí nebo ohrožení života volat, viděly, co vše by měla obsahovat lékárnička. Děti pracovaly s chutí a zažily i plno legrace. A protože na závěr byly schopné zodpovědět na všechny otázky, které jim studentky položily, je zřejmé, že akce se vydařila a měla smysl.

Helena Kotková,

třídní učitelka 2. a 3. třídy

Blahopřání občanům

Sbor pro občanské záležitosti přeje vše nejlepší, především zdraví a štěstí všem spoluobčanům, kteří ve druhém pololetí tohoto roku oslavili a oslaví významná životní jubilea. Jsou to paní a pánové:

Etela Novotná	Marie Papešová
Jiří Odvárka	Libuše Vondráková
Jaroslav Bednář	Lenka Drtinová
Miroslav Alberovský	Božena Kamířová
František Červinka	Josef Bažant
Růžena Posnerová	Mária Hajtmánková
Andrej Duch	Alžběta Topalovská
Helena Müllerová	Věra Topalovská
Jaroslava Chmelíková	Gabriela Hanušová
Marta Bönschová	Václav Klose

Cesta – příběh člověka

V pátek 24. 5. jsme navštívili UFFO, Společenské centrum Trutnov, kde jsme se byli podívat na taneční představení Cesta – příběh člověka. Vystupovaly zde všechny věkové kategorie Základní umělecké školy - od 1. třídy až po starší ročníky. Příběh začíná jako dětská láska, která končí rozchodem, a chlapec putuje sám světem. Potkává spoustu zajímavých bytostí a prochází mnoha nebezpečími. Taneční skupiny představují jezero, labyrint, posly, les, duhu, vodu a plno dalších. Nakonec se stává dospělým mužem. Představení se nám moc líbilo. Po skončení představení jsme se šli podívat na výstavu Trutnovského draka, kde jsme se dozvěděli zajímavé informace o historii Trutnova.

žáci 9., 8., a části 7. třídy

Výlet 1. stupně

Dne 30. května 2013 odjely děti 1. - 5. třídy na školní výlet "za pohádkou" do Havlovic. Setkaly se zde s pohádkovými postavami - Červenou Karkulkou, Popelkou, vodníkem a loupežníky, zasoutěžily si i zatancovaly, viděly i hrály divadlo. A jestli se jim výlet líbil? Za všechny cituji úryvek z práce Lindy ze 3. třídy: "... bylo to tam moc hezké a já doufám, že zase někdy pojedeme na takový výlet".

Helena Kotková,
třídní učitelka 2. a 3. třídy

Maršováček 2013

Ani tento školní rok jsme neporušili tradici a každý měsíc se předškoláci setkávali se svojí budoucí paní učitelkou. Schůzky se odehrávaly v prostorách školy, a tak se děti mohly seznámit se všemi jejími zákoutími, třídami, družinou nebo jídelnou. Během schůzky si pohrály, popovídaly a něco pěkného vyrobily.

Mezi sebou se budoucí prvňáčkové dobře znají, chodí spolu do jedné mateřské školy a teď už znají i svojí novou paní učitelku.

Poslední schůzka se odehrála v květnu, v atraktivním prostředí školní keramické dílny. Zde si každý mohl vyrobit svůj vlastní keramický výrobek, ohmatat hlínu, nechat se vést svou fantazií.

Bylo to moc příjemné zakončení a už se všichni těšíme na společné setkání v první třídě!

Mgr. Petra Libřická

První školní rok dětí z první třídy

Tak už tu máme zase červen, poslední předprázdninový měsíc, toto opět uteklo... To si říkají děti, rodiče, ale i učitelé. Naším prvňáčkům uběhl jejich první školní rok rychlostí rozvodněné řeky a stejně tak se i oni těší do třídy druhé. Do dalšího roku si nesou spoustu nových vědomostí a zkušeností. Co všechno tedy umíme? Naučili jsme se číst, a to nejen ve Slabikáři, a už dokážeme číst i z vlastních pohádkových knížek a můžeme tak předčítat maminkám nebo sourozencům.

Umíme všechna písmena – velká i malá, takže si můžeme psát dopisy, vzkazy a klidně nám i nadržte diktát! Spočítáme vše, co se dá. Umíme porovnávat čísla, doplnit číselnou řadu, rozložit vše, co se „rozložit dá“ a nejlépe nám jde sčítání a odčítání do dvaceti, to to frčí... Někteří si poradí i s výpočty, kde se musíme „přehoupnout“ přes desítku. Je to fajn, když už nejsme mimina, ale školáci „jaksepatří“.

Hurá do druhé třídy:, Claudinko, Jiříku, Péfo, Eliško, Lucínko, Verunko, Adriánku, Dáňo a Pavlíku!"

Mgr. Markéta Tučková

Zprávičky z mateřské školy co se dělo ve druhém pololetí

V lednu jezdily nejstarší děti jeden týden na lyžařskou školičku do Černého Dolu. Některé se učily, jak mají lyže ovládat, ostatní si jízdu na lyžích procvičovaly. Každý den se děti vracely velice spokojené a už se těšily na další.

V březnu nás čekala návštěva divadelního představení v Janských Lázních – Není drak jako drak. O dracích jsme si společně vyprávěli ještě celý týden.

K svátku jara jsme s dětmi vyráběly papírové slepičky, pod kterými našly sladké překvapení. Ve středu 27. března jsme se všichni zúčastnili „Velikonočního dopoledne“ na základní škole. S velkými dětmi jsme byly vynést Moranu, aby už ta dlouhá zima od nás odešla.

V úterý 30. dubna se naše školka změnila v čarodějnu školku. Přišli k nám samé čarodějnice a čarodějové. Děti soutěžily a získávaly razítka do svých čarodějnických průkazů. Kdo měl průkaz plný obrázků, dostal odměnu – pamětní list, bonbóny

a čarodějův dráp, který nám upekla maminka Amálky. Tímto bychom jí chtěly ještě jednou moc poděkovat. Celé dopoledne se nám moc vydařilo a skončilo pečením vuřtů.

Již ke konci dubna jsme se ve školce zaměřily na svátek maminek. Menší děti jim malovaly dřevěnou krabičku, zdobily perník a vyráběly papírovou kytičku. Starší děti tiskaly na látkovou tašku, vyráběly přáníčko a také papírovou kytičku. Kluci a holky začali nacvičovat básničky, písničky, tanečky, aby mohli rodičům předvést, jak jsou šikovní.

Maminky i tatínky pozvali odpoledne 15. května na besídku. Na závěr besídky popřáli maminkám k svátku a předali jim dárečky. Jako odměnu za naše vystoupení jsme hned druhý den jely s dětmi do Janských Lázní na divadlo – Jak šlo kůzle otevřít. Začátkem května jsme na obecním úřadě přivítaly nové občánky. Už se na ně těšíme, až vyrostou a přijdou za námi do školky.

V pátek 16. května nám přišla Miša ze SEVERU vyprávět o žábách. To jsme se dověděly nových věcí!

Ve středu 22. května hned po svačince vyrazily děti z druhé třídy Ježečků na výlet za zvířátky. Došli do Maršova 2, kde viděly koničky, ovečky, kozičky, prasátka, králíčky a slepice. Po malé svačince se vydaly pěšky zpátky do školky.

V pondělí a v úterý 27. a 28. května se konal zápis do mateřské školy pro školní rok 2013/2014. Přišlo se zapsat 16 dětí, které si ve školce pohrály, prohlédly si školku a popovídaly si s paní učitelkami.

Ve čtvrtek 30. května jsme byly v divadelním sále ZŠ na představení kouzelníka Erika Forrkusse.

6. června vyjela celá školka na výlet do Hradce Králové do zábavního centra Tongo. Jak se nám tam líbilo, vám napíšeme příště.

Děti a učitelky z mateřské školy

Bývalá fara – Dům Obnovy Tradic, Ekologie a Kultury – se vrací do života obce

Letos uplyne 300 let od první písemné zmínky o maršovské faře. Jsme velmi rádi, že po letech chátrání se fara právě v roce, kdy si toto výročí připomínáme, vrací do života obce. Dříve „chudá děvečka“, jakv roce 1840 charakterizuje faru farář Zwinger, se proměnila v moderní ekocentrum a, jak doufáme, i v nové centrum společenského života v Horním Maršově.

Nejprve trocha historie...

Fara stála v Maršově pravděpodobně od konce 16. či počátku 17. století. Bohužel, žádné písemné prameny o faře z této doby neexistují, jen záznamy o stávkách kostelů. V pamětních zápisech maršovského učitele Simona Wenera, který v Maršově působil 55 let až do roku 1628, se totiž dočítáme, že Maršov „se začal znovu stavět“ v roce 1550 a že v roce 1568 tu byl postaven první, ještě dřevěný kostel, v němž se konaly bohoslužby celých 40 let. Teprve „roku 1605 byl ve 3 letech postaven tento kamenný kostel“. Prvním farářem (ovšem luteránským) byl David Finger.

Je zvláštní, že se učitel ani žádný jiný zdroj nezmiňuje o domu pro faráře – o faře. První písemný záznam o ní pochází až z 22. srpna 1713 od tehdejšího maršovského faráře Ondřeje Josefa a je to pouze krátká a nejasná německo-latinská zmínka: „V Maršově obydli, ale velmi špatné, ze dřeva, hrozí zřícením, kvůli vzdálenosti místa (sehr schlecht, von Holz einzufalen, ob distanciam loci)“.

Rozhodující význam pro stavební dějiny fary měl požár, který ji postihl v roce 1740. Dovídáme se o něm z povolení, jež 7. července 1740 udělila

královéhradecká biskupská konzistoř a v němž prohlašuje, že „maršovská fara, jež nešťastně vyhořela za požáru, může být znovu vybudována a nutně výdaje mohou být zaplacený z kostelních peněz, ovšem s ponecháním věna kostela“. Teprve pozdější farní pamětní kniha uvádí na základě místní tradice, že požár fary způsobil blesk.

„Maršovská fara je chudá děvečka. Tato chudoba je tíživější pro nepříznivé potřeze s milostivou vrchností, která nepřispěje ke zkrášlení Domu božního....Pokud se potřebuje něco pořídit, pořizují si farníci sami...“

z poznámek faráře Franze Zwingera, 1840

Z výše uvedených zpráv tedy vyplývá, že po požáru byla fara obnovena v letech 1740-1743, přičemž většina stavebních prací proběhla ještě v roce 1740.

Tato oprava byla na dlouhá léta poslední. Teprve farář Josef Maria Kopp, který úřad vykonával až do své smrti v roce 1870, zapsal stavební úpravy, které proběhly za jeho vedení: osazení nových kamen, vybělení, oprava stodoly, výroba nových dveří a oken, natření okenních rámců. Také nechal strhnout zchátralý vodní domek a vodu nechal v roce 1844 přivést do fary pískovcovým žlabem.

Nástupci faráře Koppa opět do farní knihy žádné zprávy o samotné budově nezapisovali. To se změnilo až v roce 1942, kdy nastoupil jako administrátor Franz Honstek. Nový administrátor projevoval neobyčejný zájem o dějiny farní budovy a vděčíme mu proto za obsírný popis fary ve formě doprovodných poznámek ke skice, kterou sám nakreslil do farní pamětní knihy. V Honstekově textu z roku 1944 čteme: „Je politováním, že o dějinách farní budovy neinformují vůbec žádné podklady. V každém případě se na budově jistě hodně přestavovalo. Dnes (1944) už nastaly tak velké škody (střecha je ztrouchnivělá, z části prší do pokojů, okna se špatně zavírají a hrozí vypadnutím), že jednou později bude nutno provést důkladnou

opravu nebo přestavbu. Bohužel dům stojí pod památkovou ochranou, což je okolnost, která při adaptacích vždycky vadí, zvláště když stále trpí škody šindelová střecha domu a bylo by žádoucí šindel něčím nahradit.“

Na dalším místě pak uvádí: "Budiž také dodáno, že při stavbě nového kostela se paní hraběnka

Emma nabídla, že postaví u kostela novou faru. (Na místě dnešního Pflugera hostince; položila ostatně také podmínku, že vedle kostela nesmí být žádný hostinec.) Farář Kutscher, který však velmi lpěl na svém hospodářství a včelařství, se nechtěl od staré fary odloučit a tak plán nebyl proveden. Dnes by ovšem nová farní budova byla výhodou."

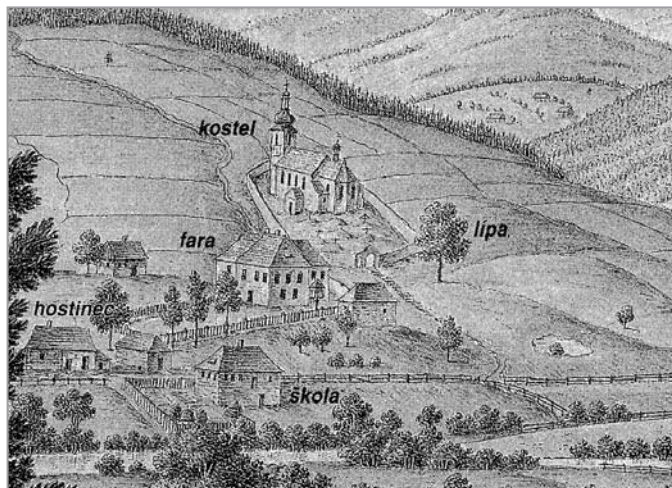
Jsme rádi, že poslední slova pana Honsteka o nové budově neplatí, že stará fara přečkala i následující roky dalšího chátrání, a že ji v letošním roce znovu uvidíme v celé její kráse.

Jak byla fara opravena a co všechno v ní bude

Naše Středisko ekologické výchovy SEVER koupilo od církve bývalou faru v roce 2002 a dalo jí název **Ekocentrum DOTEK – Dům Obnovy Tradic, Ekologie a Kultury**. Cílem DOTEKu je obnovení vztahu lidí ke krajině a přírodě, zachování kulturního dědictví a šíření dovedností směřujících k trvale udržitelnému životu. Abychom však tento cíl mohli začít naplňovat, bylo potřeba neustále a vytrvale shánět peníze na opravu budovy. Z počátku se v této věci angažoval Královéhradecký kraj a Ministerstvo kultury ČR, jejich finanční prostředky však pokryly jen malou část zamýšlených oprav.

Pohled na Maršov (a faru) počátku 20. století.

Veduta 1821

Například v roce 2005 a 2006 tak byla zřízena nová elektropřípojka, částečně se podařilo izolovat dům proti zemní vlhkosti, rekonstruovat podlahy, opravit komíny a kachlová kamna. Později jsme provedli repasy vnitřních oken a opravu těch venkovních. V této době započaly také restaurátorské práce na unikátních, bohatě zdobených stropech. V letech 2002 – 2009 představovaly investice do oprav budovy asi 2,5 mil.Kč.

Velký zlom přišel v roce 2009 společně s penězi z Evropské unie, konkrétně z Operačního programu Životní prostředí.

Prostřednictvím Státního fondu životního prostředí jsme na opravu získali 36 412 576 Kč, naše vlastní zdroje představovaly 3 641 257 Kč.

Jen díky těmto prostředkům jsme mohli dokončit tuto velmi náročnou rekonstrukci – stavební práce provedla Stavební a inženýrská firma Klimeš, s.r.o.

Na jedné straně bylo nutno respektovat historickou hodnotu budovy a zachovat její původní ráz, na straně druhé jsme prosadili celou řadu úprav, které mají vést především ke zlepšení energetické bilance celého domu.

Fara se tak stala příkladem jedinečného

spojení kulturní památky s provozem vybaveným moderními technologiemi.

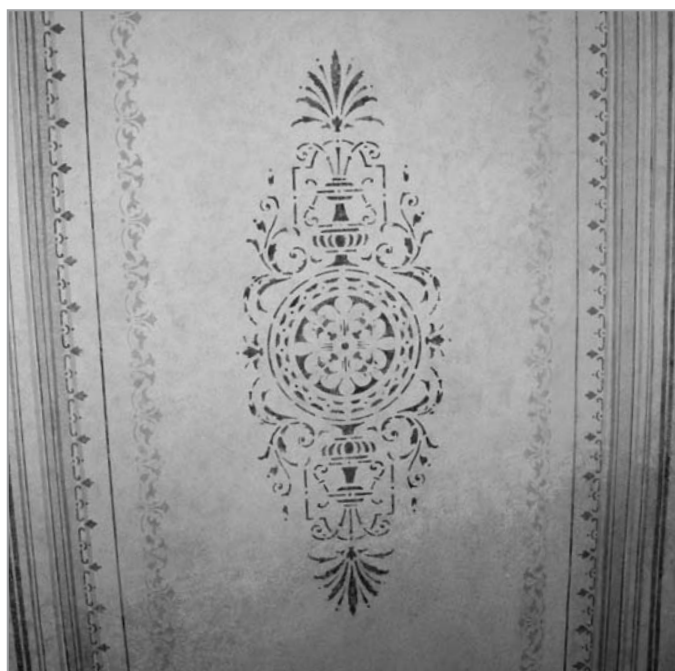
Nové technologie pro vytápění a rekuperaci vzduchu stejně jako toalety jsou umístěny v nové přístavbě u západní stěny budovy. Podkroví bylo zatepleno silnou vrstvou přírodní konopné izolace a plechovou střechu nahradil tradiční štípaný šindel. Fasáda byla zateplena minerální vatou, přičemž ale byla okna, pískovcové ostění dveří a dřevěný fabion přesunuty tak, aby lícovaly s fasádou a zůstal zachován původní vzhled barokní budovy. Velice pracnou a zdlouhavou operací bylo statické zajištění celé budovy. Bylo nutné částečně podbetonovat základy, celou budovu stáhnout ocelovými táhly a ocelovými kotvami. V podkroví musely být doplněny stávající trámy o nové. Časově náročné bylo také restaurování původní dekorativní výmalby a vnitřních omítek zejména v tzv. biskupském sále a budoucí knihovně. Výsledek však stojí za to!

Rekonstrukce budovy změnila využití jednotlivých částí areálu fary. Ve vedlejším objektu bývalých stájí je nově zřízena recepce a infocentrum s toaletami pro návštěvníky. V části stájí pak zázemí pro lektory a zaměstnance, v podkroví klubovna.

V přízemí hlavní budovy bude jídelna s novou kuchyní, velká přednášková místnost, historická černá kuchyně a místnost pro praktické dílny. V patře budovy, v tzv. biskupském sále, naleznete hlavní část chystané interaktivní expozice „Fara na Dotek“, dále se tu bude nacházet knihovna, kanceláře a dva samostatné pokoje pro ubytování návštěvníků. Jako další ubytovací prostor bude sloužit také celé podkroví s pěti pokoji. Na zahradě fary se již buduje malé dětské hřiště a dřevěná letní učebna využitelná jako pódium pro koncerty. V okolí pak plánujeme záhony s ukázkami místních plodin a malé hospodářství s domácími zvířaty.

Dům začne od září 2013 celoročně poskytovat zázemí pro odborné semináře pro dospělé, výukové programy pro školy či společenské a kulturní akce pro veřejnost včetně ubytování a stravování ve vlastní jídelně (částečně v biokvalitě a s využitím místních produktů). Bude zde fungovat Informační centrum pro návštěvníky hor a v dalších měsících budeme postupně dokončovat interaktivní expozici „Fara na Dotek“.

Anna Čtvrtníková, Hana Kulichová
SEVER s využitím historických materiálů

Ornament na stropě chodby.

Strop v Biskupském sále.

Divadelní rozloučení s farou před rekonstrukcí. Otevřené muzeum 2009.

V sobotu 14. září 2013
zveme obyvatele Horního Maršova
ke slavnostnímu otevření a prohlídce
Ekocentra DOTEK (bývalá fara) pro veřejnost:

Horní Maršov Otevřené muzeum 2013

V rámci Dnů evropského kulturního dědictví proběhne 14. září v Horním Maršově další ročník festivalu *Horní Maršov - Otevřené muzeum*. Letošní ročník se bude odehrávat v objektu opravené fary a jejím blízkém okolí.

Kulturní program bude zahájen v sobotu 14. 9. ve 14.00 hodin v areálu fary. Čeká na vás několik komentovaných prohlídek po nově zrekonstruované faře a jejím okolí. Kromě klasických prohlídek informujících o historickém a stavebním pojetí fary a jejím budoucím využití, se můžete těšit i na divadelní prohlídku. Pro děti bude připraven jako vždy kreslený komiks od Jakuba Plachého. Dále se můžete těšit na interaktivní výstavu proměn krajiny, koncert či divadlo. Více podrobností o programu se dozvíte v průběhu léta na webových stránkách www.otevrenemuzeum.cz nebo www.hornimarsov.cz.

Celý projekt organizujeme ve spolupráci se střediskem SEVER. Projekt je realizován za podpory obce Horní Maršov.

*Neváhejte a přijďte se podívat,
za pořadatele vás zve Anna Klimešová.*

**MÁTE DOMA STARÉ PŘEDMĚTY, KTERÉ VYPOVÍDAJÍ
NĚCO O MINULOSTI MARŠOVA A OKOLÍ ANEBU JSOU
SPOJENY SE ZAJÍMAVÝM PŘÍBĚHEM?
POKUD PRO NĚ NEMÁTE DOMA PRAKTICKÉ VYUŽITÍ ČI
MÍSTO, PROSÍME, DARUJTE JE DO VZNIKAJÍCÍ EXPOZICE
NA FAŘE. BUDOU SI JE MOCI PROHLÉDNOUT JAK MÍSTNÍ,
TAK PŘESPOLNÍ NÁVŠTĚVNÍCI. DĚKUJEME.**

Kontakt: Jan Franta, SEVER,
732 659 009, jan.franta@ekologickavychova.cz

O P E N A I R e k o - f e s t i v a l D O T E K Y 2 0 1 3

Po několika letech se v tomto roce vrací festival Doteky na své původní místo konání – do zahrady bývalé maršovské fary. Doteky budou zcela první akcí, která zde po kompletní opravě proběhne.

Festival je zároveň první akcí pořádanou v rámci oslav „300 let od první písemné zmínky o maršovské faře“.

11. ročník festivalu zahájí v pátek 21.6. skupina Traband, která vystoupí od 20 hodin ve starém kostele téměř akusticky. Koncert stojí 100 Kč, pro maršovské občany 80 Kč.

Hlavní akce festivalu proběhne v sobotu 22.6. odpoledne a večer na zahradě ekocentra Dotek (bývalá maršovská fara). Odpoledne zahájíme divadelním vystoupením žáků ZŠ Komenského v Trutnově, následovat bude maršovský hudební spolek Berthold s lidovými písněmi z Krkonoš a Podkrkonoší a poté přijde na řadu profesionální klaun, odpolední část uzavřou dvě taneční vystoupení. Hudební kapely budou hrát od 16.30, přičemž hlavní hvězdou večera bude ženská kapela Zuby nehty hrající punkové a rockové písně už více než dvacet let. Program doplňují další interpreti rozličných žánrů především z našeho regionu. Celý program i s orientačními časy:

PÁTEK 21.6. VE STARÉM KOSTELE

20:00 Traband

SOBOTA 22.6. V AREÁLU BÝVALÉ FARY

14:30 Jan Werich: Tři sestry a jeden prsten, O rybářovi a jeho ženě (Dvě pohádky v podání žáků ZŠ Komenského v Trutnově)

15:00 Berthold (maršovský pěvecký sbor představí lidové písně z Krkonoš a Podkrkonoší)

15:30 Klaun Bilbo (cirkusové vystoupení pro děti všeho věku)

16:00 SHŠ Bohemia Ex terraleonis (Bříšni tanečnice)

16:20 L-Group (country step)

16:30 PPP (mladí trutnovští jazzmani)

17:30 Groteska (ska-punk Dvůr Králové)

18:30 Tlupa Tlap (folkrock z hor)

19:30 Sylvie Krobová (hořkoněžné šansony - balady)

20:30 Svěží zelenina (svěže a zvesela do sobotního večera)

21:30 Zuby nehty (legendární ženská kapela)

22:30 Scrapp music jamm (rytmus sběrného dvora)

Vstupné na odpolední divadelní a taneční vystoupení (14:30 – 16:30) je 50 Kč, za celý festival zaplatíte 200 Kč

(pro maršovské jsou lístky za 150 Kč). Děti do 150 cm mají vstup zdarma. Vstupenky můžete koupit před koncertem nebo v předprodeji ve Středisku ekologické výchovy SEVER v Horním Maršově každou středu, nebo jindy po telefonické domluvě na čísle 499 874 280. Připraven je také bohatý doprovodný program obsahující prodej občerstvení jak tekutého, tak tuhého, opékání buřtů, dětské hřiště, kozy, kavárnu, čajovnu, vegetariánskou jídelnu, fair-trade produkty, ekoporadnu, knížky, náušnice, solární vařič a další.

**NENECHTE SI UJÍT VÝJIMEČNÝ ZÁŽITK
A PŘIJMĚTE NAŠE SRDEČNÉ POZVÁNÍ!**

Úspěch rybářského kroužku

V neděli 12. května jsme se zúčastnili dětských rybářských závodů v Dolcích u Trutnova pořádaných partnerským kroužkem Eldorado Trutnov. Na závody dorazilo celkem 95 mladých závodníků z rybářských kroužků z celého východočeského regionu včetně šesti dětí z našeho kroužku - Jakuba Slováčka, Michala Slováčka, Nikol Vaňkové, Kryštofa Kaňky, Marka Hedvičáka, Honzy Hamáčka.

Za deštivého počasí jsme si nevedli vůbec špatně, v kategorii pokročilých byl z našich nejlepší Jakub Slováček na 13. místě (z 59). A hlavně v začátečnických se povedl super výsledek Markovi Hedvičákovi, když skončil na krásném 4. místě (z 25). GRATULUJI! Noví členové našeho kroužku Marek Hedvičák, Kryštof Kaňka a Honza Hamáček byli po závodech pasováni za členy rybářského cechu. Všem šesti mladým rybářům z kroužku děkují za příkladnou reprezentaci!! Poděkování patří i jejich rodičům za to, že na závody s dětmi v ne zrovna příznivém počasí dorazili a vydrželi až do konce.

Aktuální fotky ze závodů najdete na novém webu našeho kroužku www.rybymarsov.webnode.cz

Radek Slováček, rybářský kroužek, MO ČRS Horní Maršov

Ohlédnutí za Dnem Země 2013

Letos to dlouho vypadalo, že budeme Den Země slavit netradičně na sněhu. Nakonec se příroda přece jen umoudřila a v sobotu 22. dubna jsme se v celém areálu základní školy po roce opět sešli, abychom oslavili celosvětový svátek Země. Již dopoledne vyrazily některé děti v doprovodu rodičů do okolní přírody, cílem vycházky byl místní rybník a v něm žijící žáby i jejich vajíčka. Cestou se děti o žábách dozvěděly mnoho informací, zahrály si různé hry, ale hlavně mohly žáby pozorovat na vlastní oči.

Tradiční jarmark probíhal od 14 hodin a zastřešujícím tématem pro tento rok byla doprava. A jelikož se každý z nás s dopravou dnes a denně setkává jako její aktivní účastník, bylo to téma všem blízké. Více než 70 dětí si prošlo dopravní stezkou s několika úkoly: zamýšlely se, který dopravní prostředek je pro přírodu nešťastnější (pokud trochu tápete, tak je to samozřejmě kolo - následuje vlak a autobus), na vlastní kůži si při běhu zkusily, kolik je třeba pohonných hmot pro různé dopravní prostředky, poháněly plachetnici vlastním dechem a proháněly se na koloběžkách různých velikostí.

Dospělí návštěvníci se mohli začíst do informací o různých druzích alternativních pohonů automobilů, které pro nás připravil Jan Hoříček ze serveru hybrid.cz, nebo si své znalosti otestovat v kvízu.

Čtenáři zpravodaje si mohou cvičně odpovědět na tyto tři otázky:

1. V celém světě stoupá počet aut. V České republice v roce 1990 připadalo 1 auto na 4 obyvatele. Více aut znamená více silnic, větší spotřebu surovin na výrobu aut a více škodlivých látek v ovzduší. Kolik obyvatelů přibližně připadal v ČR 1 automobil v roce 2010?

- a) 1 auto na 2 obyvatele
- b) 1 auto na 3 obyvatele
- c) 1 auto na 1 obyvatele

2. Porovnání cesty autem a letadlem. Automobil má průměrnou spotřebu při plné obsazenosti zhruba 1,5 l na 100 km a jednoho pasažéra. Kolik litrů leteckého benzínu spotřebuje na jednoho cestujícího velkokapacitní dopravní letadlo při stejné vzdálenosti?

- a) 2 l
- b) 4,5 l
- c) 10 l

3. Tím, že kupujeme jablka vypěstovaná v České republice a ne jablka vypěstovaná například ve Španělsku, ušetříme na množství 25 kg zakoupených jablek (25 kg jablek je průměrná spotřeba na jednoho obyvatele České republiky za rok):

- a) 1000 litrů ropy
- b) 100 litrů ropy
- c) 10000 litrů ropy

Správné odpovědi: 1a, 2b, 3a, 3c

Milým setkáním nejen pro děti byla také koza s dvěma několikátýdenními kůzlaty, která si mohli zájemci pochovat.

Samozřejmě tu jako každý rok nechyběly stánky s prodejem různého zboží z našeho regionu od ručně šitých látkových hraček či tašek přes různé šperky, dřevěné hračky až po polodrahokamy. Žákyně zdejší základní školy pod vedením učitelek připravily k ochutnání lahodné saláty. Ve výtvarné dílně Bosorka si děti malovaly keramické dopravní prostředky.

Muziku nám letos zajistila pražská kapela River Band, která náladu chladného odpoledne ještě trochu více zpříjemnila. K zamyšlení pro všechny byla také výstava fotografií Petra Bezděka nazvaná „Opravdu jsme tohle chtěli?“ která ukázala novou nákupní zónu v Trutnově v neobvyklých pohledech.

Závěrečné divadelní představení O pejskovi a kočičce si našlo velkou skupinu malých diváků, kteří se velmi dobře bavili.

SEVER by tímto rád poděkoval Základní škole Horní Maršov za spolupráci a Obci Horní Maršov za finanční podporu.

Milada Dobiášová, SEVER

Malý tábor pro malé děti

Pokud potkáte v třetím červencovém týdnu v Maršově či okolních lesích a loukách bandu malých dětí, které sotva umí číst a zuřivě se snaží zkoumat a poznávat přírodu, bude to s největší pravděpodobností setkání s účastníky tábora, který SEVER již druhý rok pořádá. Během týdne, který někteří z 26 účastníků poprvé stráví sami bez rodičů, se budeme soustředit právě na přímý kontakt s přírodou a její zkoumání všemi možnými způsoby. Jak se tábor vydařil, rádi poreferujeme v příštím čísle zpravodaje.

Milada Dobiášová, SEVER

Přijímáme objednávky na kuřice, slepice, kohoutky, kačeny, krůty, husy, perličky a kalimera!

Informace a objednávky:
GALLUS EXTRA, s.r.o.
567 212 754, 731 701 331,
gallusextra@centrum.cz

Průmyslová prádelna nabízí profesionální prádelenské a čistírenské služby pro ubytovací zařízení v Horním Maršově a okolí včetně možnosti půjčování prádla.

Kontakt:
Prádelny a čistírny
Náchod a.s.
Jugoslávská 20
547 01Náchod

tel. + 420 491 423 745
tel. + 420 603 228 791
obchod@pradelny.cz
nachod@pradelny.cz
www.pradelny.cz

Nabídka kulturních a společenských akcí v létě 2013

DOTEK - Dům obnovy tradic, ekologie a kultury v Horním Maršově vás zve na tyto akce:

OPEN AIR EKO-FESTIVAL DOTEKY

21. – 22. června 2013, pátek - sobota
Podrobný program najdete uvnitř čísla.

HORNÍ MARŠOV – OTEVŘENÉ MUZEUM 2013

14. září, sobota, od 14:00
Podrobný program uvnitř čísla

ALBEŘICKO-LYSEČINSKÉ ÚDOLÍ / MÍSTA PAMĚTI

Ve dnech 12. – 13. července 2013 proběhne v Horních a Dolních Albeřicích, Dolních a Horních Lysečínách a Suchém Dole kulturně-vzdělávací akce.

V pátek 12. července ve 20:00 srdečně zveme do pensionu Liberta v Dolních Albeřicích 9 na tradiční setkání chalupářek a chalupářů a přátel albeřicko-lysečinského trojúdolí. Besedou provázejí Tamara Nováková a Pavel Klimeš.

V sobotu 13. července od 10:00 do 17:00 proběhne ve zmíněných obcích hlavní program, ožijí místa paměti předválečných starousedlíků, nových osídlenců, poválečných i současných chalupářů. Potkáte prchajícího pašeráka, vartujícího finance, malující jeptišku, písničičku spisovatelku, krkonošského kronikáře, pracujícího chalupáře a další. Dozvíte se, jaká je v Krkonoších flóra a fauna, jak udržovat krkonošskou louku na zahradě. Scénář a režie Tamara Nováková. Programem vás provede kreslený průvodce, který bude k vyzvednutí 12. 7. na besedě a 13. 7. ve stánku KRMAP u Muzea Vápenka a na dalších místech. Sbírejte razítka z každého oživlého místa – večer bude následovat slosování o ceny.

Akci doplní informační stánek Správy KRMAP který nabídne Krkonošské hry – malé a milé hry a hodně zajímavosti o Krkonoších.

V sobotu 13. 7. od 20:00 do rána proběhne v pensionu Liberta v Dolních Albeřicích 9, závěrečný večírek s vylosováním cen. K poslechu a tanci zahraje dj Long Gone Daddy svižné americké country na české straně Krkonoš.

Všude vstup zdarma, doprava zajištěna na trase Albeřice – Maršov.

Akce se koná za spolupráce Jany Zoubkové, přátel údolí, Obce Horní Maršov, Správy KRMAP, Krkonošského muzea Správy KRMAP, pensionu Liberta.
Kontakt: Tamara Nováková, tamara.novakova@centrum.cz, tel. 739 320 645

BOHEMIACHOR – Sbor roku 2012 v Maršově!

Koncert pro 60 zpěváků a 10 sbormistrů 10. srpna 2013 v 19:00 v dolním kostele Nanebevzetí Panny Marie v Horním Maršově.

Bohemiachor – celorepublikový sbor se poprvé za svůj dvacetiletý život sejde v Horním Maršově. Na mimořádném koncertě vystoupí deset sbormistrů, všichni z řad zpěváků. Představí široké žánrové spektrum od vážné hudby až po lidové písničky. Všichni jste srdečně zváni!

Bohemiachor je sbor zcela zvláštní -sdrzuje zpěváky a zpěvačky z celé České republiky. Ti se každý rok scházejí ke čtyřem zkouškovým víkendům a týdennímu letnímu soustředění. Tato soustředění se vždy konají v místě působiště jednoho z nich. A letos v létě se sbor poprvé za svůj dvacetiletý život sejde právě v Horním Maršově. Základní ideou sboru je poznávání způsobu práce různých dirigentů. Často si zve vynikající hostující sbormistry a tentokrát si zkusí pracovat hned s deseti přímo z řad zpěváků sboru. Každý z nich pak představí svou vybranou skladbu na závěrečném koncertě.

Přestože hlavním cílem není soutěžení, obdržel sbor v průběhu let různá ocenění. V loňském roce zvítězil na mezinárodním festivalu Slovakia Cantat v Bratislavě a současněmu hlavnímu sbormistru Michalu Hájkovi tam porota udělila Zvláštní cenu za vynikající dirigentský výkon. Unii českých pěveckých sborů byl Bohemiachor vyhlášen Sbořem roku 2012. Bližší informace na www.bohemiachor.cz

Za Bohemiachor vás srdečně zve a těší se Adéla Tlachačová

MARŠOVSKÁ POUŤ V HORNÍM MARŠOVĚ DNE 17. SRPNA 2013

PÁTEK 16. 8.

15:00 Prohlídka fary pro rodáky z Maršova
18:00 Setkání rodáků z Maršova a okolí po dvaceti letech ve škole

SOBOTA 17. 8. – MARŠOVSKÁ POUŤ NA NÁMĚSTÍ

9:00 Bohoslužba ke svátku Nanebevzetí Panny Marie v novém kostele

od 11:00 do noci stánky s řemeslnými výrobky a s občerstvením, pouťové atrakce
11:00 Slavnostní zahájení, projev starosty a přivítání hostů, vystoupení mužoretů z Vrchlabí
11:30 Maršovský příběh v podání místních občanů
12:30 Pěvecký soubor Chorea Corcontica z Trutnova
13:30 Loutkové divadlo Elf z Prahy s představením Kocour v botách
14:30 Jazz
15:30 Loutkové divadlo Elf z Prahy s představením Plaváček
16:30 Country a folk
18:00 Pop rocková kapela Sabrage a Julián Záhorovský z HK
20:00 Ska kapela Tleskač z Plzně
22:00 Punk rocková kapela Wergův Pjos z Moravské Třebové
23:30 Rocková kapela Overcome z Maršova

Aktuální informace o programu sledujte na www.hornimarsov.cz

Maršovský zpravodaj | číslo 2/2013 | červen 2013

Náklad 500 kusů | Zdarma | Vydává Obec Horní Maršov

Redakce: Hana Kulichová, Lucie Frantová SEVER, Horská 175, 542 26 Horní Maršov, 739 203 205, hana.kulichova@ekologickavychova.cz

Grafická úprava: Filip Vancí | Tisk: digitální tisk LUKY, Trutnov | Registrační číslo: RR/73/99/Ri

Očištěné názory se nemusí shodovat s názorem redakce, za věcnou správnost odpovídají autoři příspěvků.

Fotografie poskytli autoři článků, dále byly staženy z webových stránek obce a sboru dobrovolných hasičů.

Uzávěrka dalšího čísla: 16. září 2013 | Těšíme se na vaše příspěvky – prosíme, dejte vědět o své činnosti, pište o tom, co vás v Maršově těší a co vás naopak trápí, jak byste chtěli zlepšit veřejné záležitosti obce a jak si představujete její další vývoj.